

Vergaderjaar 2024–2025

32 140

Herziening Belastingstelsel

Nr. 211

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARISSEN VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 oktober 2024

Het kabinet en uw Kamer hebben de gezamenlijke ambitie om deze kabinetsperiode wetgeving voor te bereiden voor een hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel. Dat is de enige manier om meer werken voor alle groepen te laten lonen en de fundamentele problemen van het toeslagenstelsel die soms tot bestaansonzekerheid leiden voor mensen aan te pakken. Het Kabinet werkt aan een brede hervormingsagenda inkomensondersteuning. Met deze brief informeren wij u mede namens de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over de taakopdracht voor de hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel. Hoewel het een breed gedragen wens is om tot een eenvoudiger stelsel te komen, is het geen eenvoudige opgave. Het is goed om hier samen bewust van te zijn.

Het vraagt om het algemeen belang te stellen boven deelbelangen. Vereenvoudiging kan betekenen dat specifieke voordelen voor specifieke groepen verwateren. Het is belangrijk om oog te hebben voor deelbelangen en koopkrachteffecten. Groepen die nu bovengemiddeld gebruik maken van (fiscale) voordelen mogen er niet te veel op achteruit gaan. Welke effecten acceptabel zijn, bepalen we samen. Omdat geen mens gebruik maakt van alle regelingen, kunnen verschillende vereenvoudigingen een dempend effect op elkaar hebben. De ene groep profiteert van de ene vereenvoudiging en de andere groep profiteert van de andere vereenvoudiging. Ook veel mensen zullen er in koopkracht op vooruit gaan. De gezamenlijke winst is dat het stelsel eenvoudiger en begrijpelijker wordt en mensen meer zekerheid biedt. In de praktijk kan dit tot rechtvaardiger uitkomsten leiden, bijvoorbeeld door minder niet-gebruik. Het vraagt om de praktijk te stellen boven de beeldvorming. Een kleine gerichte aanpassing in een toeslag kan in de koopkrachtplaatjes een politiek gewenst plusje opleveren voor een specifieke groep. Maar in een te complex stelsel kunnen mensen niet meer inschatten hoeveel ze overhouden van een dag meer werken. En in een te complex stelsel maken mensen niet meer gebruik van alle regelingen waar ze recht op hebben. Of ze maken fouten en moeten geld terugbetalen dat ze al lang hadden uitgegeven, waardoor ze in schulden raken. Tegelijkertijd kunnen

anderen juist slim gebruik proberen te maken van de complexiteit, terwijl dat niet zo was bedoeld. Het is goed om er samen bewust van te zijn dat niet-gebruik, oneigenlijk gebruik, terugvorderingen en schulden niet zichtbaar zijn in de koopkrachtpuntenwolken. Maar ze raken wel de levens van mensen. Te veel goede bedoelingen kunnen er samen voor zorgen dat mensen in de praktijk slechter af zijn.

Het vraagt om samen te werken over politieke lijnen heen. Politieke verschillen mogen er zijn en daar moeten we ook ruimte voor bieden. Deels is het een kwestie van maatvoering, bijvoorbeeld in de gewenste mate van herverdeling. Ook in een eenvoudig stelsel zullen politieke keuzes altijd mogelijk zijn. Laten we in dit stadium vooral kijken waar we elkaar kunnen vinden, door samen doelen, criteria en randvoorwaarden vast te stellen voor een hervorming, een eenvoudiger stelsel en de weg daar naartoe. Het kabinet wil hierin een leidende en faciliterende rol nemen. Met de bijgevoegde taakopdracht informeren wij u over de voorgestelde aanpak en afbakening.

Om de hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel behapbaar te houden is een afbakening nodig. Naast de hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel neemt het kabinet meer initiatieven, die samen een bredere hervormingsagenda vormen. Het kabinet wil dat (meer) werk merkbaar loont, voor alle werkenden. Ook kijkt het kabinet vanuit verschillende domeinen naar vereenvoudiging van de inkomensondersteuning voor mensen. Over de brede agenda inkomensondersteuning ontvangt u een brief voor de begrotingsbehandeling van SZW. Bij de hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel is ook aandacht voor de relatie met het minimumloon en de doorwerking van verschillende regelingen op elkaar. Hiervoor wordt samengewerkt met het programma Vereenvoudiging inkomensondersteuning voor mensen (VIM). Daarnaast zet het kabinet breder in op versterking van de bestaanszekerheid van mensen, waarbij bijvoorbeeld ook woningbouw een belangrijke opgave vormt. Ook gaat het kabinet door met verbeteringen binnen het bestaande toeslagenstelsel voor meer zekerheid en eenvoud op de kortere termijn. De planning hiervan, zoals toegezegd bij de Algemene Politieke Beschouwingen, is bijgevoegd.

Met deze brief ligt er een taakopdracht voor het voorbereiden van een hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel. Het is de eerste stap richting een eenvoudiger stelsel, dat beter aansluit bij mensen en dat beter uitvoerbaar is voor de Belastingdienst en de Dienst Toeslagen. Voor ons is de hervorming van het belasting- en toeslagenstelsel een belangrijke drijfveer. We beseffen dat het niet eenvoudig is. Het is een grote gezamenlijke uitdaging om dit in goede banen te leiden. Wij hebben veel zin en energie om hier samen met uw Kamer mee aan de slag te gaan.

De Staatssecretaris van Financiën,
F.L. Idsinga

De Staatssecretaris van Financiën,
N. Achahbar